

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/1/2022
Identifikačné číslo spisu: 8619201639
Dátum vydania rozhodnutia: 15.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8619201639.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobcu E. Z., narodeného K., bytom J., právne zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, IČO: 31 954 448, proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, v mene ktorej ako advokát a konateľ koná JUDr. Marek Baraník, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1.488,63 eur, pôvodne vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 5Csp/85/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. mája 2021 sp. zn. 16CoCsp/8/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Svidník (teraz Okresný súd Bardejov; ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. januára 2020 č. k. 5Csp/85/2019-68 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.488,63 eur a priznal žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že žalobca si ako spotrebiteľ uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré si s úspechom bránil v rámci konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7C/416/2013 (ďalej ako konanie sp. zn. 7C/416/2013). Súd prvej inštancie poukázal na postoj žalovaného v konaní sp. zn. 7C/416/2013 a s ním súvisiace nedôvodné a dlhodobo trvajúce (cca 5 rokov) psychické vypätie žalobcu, spojené so stavom právnej neistoty. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie v sume 1.488,63 eur. K námietke žalovaného ohľadne pasívnej vecnej legitímácie súd prvej inštancie poukázal na vyriešenie tejto otázky Krajským súdom v Prešove, ktorý v rámci svojej rozhodovacej činnosti v obdobných sporoch konštatoval, že pod úspešným uplatnením spotrebiteľského práva je aj úspešné bránenie sa na súde, či už vznesením námietky premlčania, alebo

námietky pasívnej vecnej legitímácie. Námietku žalovaného týkajúcu sa litispendencie vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú.

II.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 31. mája 2021 sp. zn. 16CoCsp/8/2020 rozhodol o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie tak, že tento potvrdil a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynulo, že právny predchodca žalovaného ako veriteľ a žalobca ako dlžník dňa 6. februára 2004 uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorá je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou, a to v zmysle § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. V konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7C/416/2013, v ktorom sa posudzovala platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok z 28. júna 2011 uzatvorenej medzi H. (postupca) a žalovaným (postupník), bola v dôsledku procesnej obrany žalobcu (v uvedenom konaní žalovaný) žaloba žalovaného (v uvedenom konaní žalobcu) o zaplatenie 1.488,63 eur s prísl. zamietnutá. V konaní sp. zn. 7C/416/2013 bola zmluva o postúpení pohľadávky posúdená ako neplatná z dôvodu, že neboli splnené podmienky vyžadované pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky (ďalej aj „zákon č. 483/2001 Z. z.“). Podľa odvolacieho súdu bol právoplatným ukončením konania vo veci sp. zn. 7C/416/2013 dňa 31. októbra 2018 naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal.

4. Odvolací súd ďalej konštatoval, že všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 250/2007 Z. z.“), doplnený ustanoveniami Občianskeho zákonníka o osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov, čo je zrejmé z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázal na § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., z ktorého vyplýva, že v prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. V tejto súvislosti odvolací súd dodal, že v súčasnosti účinné znenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10. júna 2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi. Predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

5. Žalobca si podľa odvolacieho súdu bez akejkoľvek pochybnosti úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva, keď žaloba (žalovaného) bola zamietnutá z dôvodu, že žalovaný sa napriek neplatnej zmluve o postúpení pohľadávok domáhal zaplatenia nie malej finančnej čiastky z neplatného právneho úkonu, teda na úkor žalobcu sa snažil bezdôvodne obohatiť, čo možno hodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.

z.

6. K výške finančného zadosťučinenia odvolací súd uviedol, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu považuje finančné zadosťučinenie vo výške 1.488,63 eur, priznanej súdom prvej inštancie, za primerané vyrovnanie ujmy vzniknutej žalobcovi v dôsledku konania žalovaného.

7. Odvolacia námietka litispencie, vznesená žalovaným, bola podľa odvolacieho súdu bez právneho významu, keďže v konaní sp. zn. 7C/416/2013 si žalobca (v tomto konaní žalovaný) uplatňoval pohľadávku voči žalovanej 1/ a žalovanému 2/ (v tomto konaní žalobca) spoločne a nerozdielne, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/77/2009 a konštatoval, že neboli naplnené všetky znaky prekážky litispencie, nakoľko sa v ňom nejednalo o tú istú sporovú stranu ako v konaní sp. zn. 4Csp/84/2019, na ktoré žalovaný poukázal. K žalovaným tvrdenému nedostatku pasívnej vecnej legitímácie odvolací súd uviedol, že žalovaný je ten, kto si z neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávok uplatnil nárok voči žalobcovi v konaní sp. zn. 7C/416/2013 a proti žalovanému si žalobca svoje práva v konaní bránil úspešne, preto pasívne vecne legitímovaným je ten subjekt, voči ktorému si spotrebiteľ na súde úspešne bránil svoje práva.

III.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

9. Podľa dovolateľa bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP tým, že odôvodnenia rozsudkov súdov nižšej inštancie sú vnútorne rozporné, nakoľko je z nich zrejmé, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný porušil akékoľvek spotrebiteľské práva žalobcu, ale žalovanému sa nepodarilo uniesť dôkazné bremeno v otázke splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. zo strany postupcu, v dôsledku čoho prvoinštančný i odvolací súd bez opory vo vykonanom dokazovaní konštatovali, že takéto postúpenie pohľadávky bolo z uvedeného dôvodu neplatné. Uvedené neunesenie dôkazného bremena však podľa dovolateľa samo osebe neznamená, že by postupca nedodrжал podmienky pri postúpení pohľadávky, preto nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, podľa ktorého si žalovaný v predmetnom konaní uplatnil právo, ktorého nebol nositeľom. Dovolateľ považuje uvedené závery odvolacieho súdu za nezákonné, nesprávne a nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní, uvedené skutočnosti neboli nikdy súdmi konštatované. Neunesenie dôkazného bremena v konaní podľa dovolateľa nemožno stotožňovať s neexistenciou určitej skutočnosti, preto považuje odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za nepreskúmateľné, nakoľko krajský súd nesprávne konštatoval uplatňovanie nárokov z neplatného právneho úkonu. Súd prvej inštancie ani krajský súd sa nevysporiadali s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, v dôsledku čoho je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný, nakoľko jeho právne závery sú v extrémnom rozpore so zisteným skutkovým stavom. Keďže žalobca v súdenom prípade nie je osobou, ktorá by si úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva na súde, nakoľko žaloba žalovaného nebola v konaní sp. zn. 7C/416/2013 zamietnutá z dôvodu porušenia spotrebiteľských práv žalobcu, ale pre neunesenie dôkazného bremena, preto nemohlo dôjsť ani k vzniku nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., vyžadujúceho na vznik takéhoto nároku porušenie spotrebiteľských práv.

10. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia - dôkladne neskúmal dôvody úspechu žalobcu v spore vedenom pod sp. zn. 7C/416/2013,
- neskúmal, či v tomto konaní došlo k porušeniu spotrebiteľských práv žalobcu,
- či žalobca je osobou, ktorá takéto porušenie spotrebiteľských práv úspešne uplatnila
- a neskúmal ani, či práve žalovaný je osobou, ktorá za prípadné porušenie spotrebiteľských práv zodpovedá.

Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nie je zrejmé, z akého zákonného dôvodu súd založil pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v tomto konaní, resp. z akého dôvodu by mal byť žalovaný osobou, ktorá by mala zodpovedať v zmysle uvedeného ustanovenia za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu. Keďže súdy sa zaoberali otázkou unesenia dôkazného bremena ohľadom splnenia povinnosti postupcu,

ale nezaoberali sa otázkou porušenia povinnosti postupcu, ktorej vyriešenie malo pre výsledok sporu zásadný právny význam, takýmto nesprávnym procesným postupom došlo podľa dovolateľa k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Prípustnosť dovolania je podľa dovolateľa daná aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP pre nesprávne právne posúdenie veci. Rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo podľa dovolateľa od vyriešenia právnej otázky - či za porušenie spotrebiteľského práva v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. možno považovať aj konanie dodávateľa, ktorý bol neúspešný v predchádzajúcom súdnom spore voči spotrebiteľovi o zaplatenie postúpenej pohľadávky z dôvodu, že v uvedenom predchádzajúcom spore dovolateľ neuniesol dôkazné bremeno a nepodarilo sa mu tak preukázať, že jeho právny predchodca (postupca pohľadávky) pri postúpení uvedenej pohľadávky dodržal podmienky potrebné pre jej platné postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená. Vo veci konajúce súdy takéto konanie dodávateľa - uplatnenie pohľadávky na súde - posúdili ako porušenie spotrebiteľského práva a z tohto dôvodu priznali žalobcovi finančné zadost'učinenie vo výške 1.488,63 eur. Uvedené právne posúdenie veci považuje dovolateľ za nesprávne.

12. Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Z vyjadrenia žalobcu k dovolaniu je zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie považuje za správne, preto navrhol dovolanie odmietnuť, príp. ako nedôvodné zamietnuť.

IV.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

15. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta podľa § 420 písm. f) CSP nepreskúmateľnosť, nezákonnosť a nesprávnosť záverov odvolacieho súdu a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP odvolacím súdom nesprávne vyriešenú právnu otázku - či za porušenie spotrebiteľského práva v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. možno považovať aj konanie dodávateľa, ktorý bol neúspešný v predchádzajúcom súdnom spore voči spotrebiteľovi o zaplatenie postúpenej pohľadávky z dôvodu, že v uvedenom predchádzajúcom spore neuniesol dôkazné bremeno a nepodarilo sa mu tak preukázať, že jeho právny predchodca (postupca pohľadávky) pri postúpení pohľadávky dodržal podmienky potrebné pre jej platné postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., ktorá dosiaľ dovolacím súdom nemala byť vyriešená.

16. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

17. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

19. V danom prípade, dovolateľ namietol vadu zmätočnosti konania v zmysle § 420 písm. f) CSP,

spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozhodnutia a nezákonnosti a nesprávnosti záverov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi túto procesnú vadu sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

20. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

21. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

22. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i

prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

23. Taktiež v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

24. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. K námietke dovolateľa, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný porušil akékoľvek spotrebiteľské práva žalobcu, preto nemohlo dôjsť ani k vzniku nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., najvyšší súd uvádza, že odvolací súd v ods. 24. až 26. dostatočne jasne vysvetlil, prečo bol právoplatným ukončením konania vo veci sp. zn. 7C/416/2013 naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. V danom prípade odvolací súd dostatočne zrozumiteľne uviedol, že žalobcovi nepochybne hrozila ujma v dôsledku toho, že práve žalovaný sa v konaní sp. zn. 7C/416/2013 snažil bezdôvodne obohatiť, keď sa na úkor žalobcu domáhal zaplataenia nie malej finančnej čiastky napriek neplatnej zmluve o postúpení pohľadávok, čo odvolací súd vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi zakázané § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. Odvolací súd tiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný zotrvaním na dôvodnosti ním podanej žaloby v konaní sp. zn. 7C/416/2013 o zaplataenie 1.488,63 eur titulom neplatne postúpenej pohľadávky od pôvodného veriteľa, dlhodobo nedôvodne vystavil žalobcu psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to po nie krátku dobu. Je zrejmé, že daný stav vyvolal žalovaný, ktorý si pohľadávku uplatnil napriek neplatnej zmluve o postúpení pohľadávok. Na základe uvedeného je nepochybné, prečo súd prvej inštancie a odvolací súd vyhodnotili uplatnenie si práva žalobcu v konaní sp. zn. 7C/416/2013 za úspešné, a prečo má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného ako porušovateľa jeho práva.

25. Podľa dovolacieho súdu obsah spisu nedáva podklad pre záver, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí procesnou vadou konania podľa § 420 písm. f) CSP, za ktorú nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

26. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

27. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

28. Procesná strana vyvodzujúca prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP, ktorá musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, môže byť len otázka právna (questio iuris), nie skutková. Môže ísť o otázku hmotnoprávnu aj o otázku procesnoprávnu.

29. Za právnu otázku, dovolacím súdom dosiaľ neriešenú, považoval dovolateľ otázku, či za porušenie spotrebiteľského práva v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. možno považovať aj konanie dodávateľa, ktorý bol neúspešný v predchádzajúcom súdnom spore voči spotrebiteľovi o zaplatenie postúpenej pohľadávky z dôvodu, že v uvedenom predchádzajúcom spore neunesol dodávateľ dôkazné bremeno a nepodarilo sa mu tak preukázať, že jeho právny predchodca, postupca pohľadávky, pri postúpení pohľadávky dodržal podmienky potrebné pre jej platné postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Podľa dovolateľa uvedená právna otázka bola súdmi nižšej inštancie vyriešená nesprávne, keď uplatnenie pohľadávky na súde posúdili ako porušenie spotrebiteľského práva a z tohto dôvodu priznali žalobcovi finančné zadosťučinenie vo výške 1.488,63 eur.

30. Dovolací súd zistil, že o dovolateľom nastolenej právnej otázke už rozhodoval, preto pristúpil k jej posúdeniu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

31. Odpoveď na otázku dovolateľa, ktorej podstatou bolo, či právnická osoba, na ktorú bola postúpená spotrebiteľská pohľadávka zodpovedá v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., ak bola neúspešná v súdnom spore voči spotrebiteľovi o zaplatenie postúpenej pohľadávky, z dôvodu nedodržania zákonných predpokladov uvedených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., možno nájsť v rozsudku najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 sp. zn. 7Cdo/80/2020 publikovanom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR č. 4/2022 pod R 47/2022, v ktorom dovolací súd uviedol: „Zodpovedným subjektom, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nemusí byť iba jedna zo sporových strán v súdnom konaní, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný.“ V rámci uvedenej veci súdy posudzovali oprávnenosť finančného zadosťučinenia (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.) spotrebiteľov proti banke. Táto ešte predtým postúpila pohľadávku proti spotrebiteľom na ďalšiu osobu, ktorá sa následne neúspešne žalobou na súde domáhala voči spotrebiteľom zaplatenia žalovanej (postúpenej) pohľadávky. Dôvod jej neúspechu v súdnom konaní bol rovnaký ako v teraz posudzovanej veci, t. j. že zmluva o postúpení pohľadávky bola neplatná pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Dovolací súd v uvedenej veci sp. zn. 7Cdo/80/2020 ďalej uviedol, že „zo zákonnej dikcie označenia zodpovedného subjektu, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie („od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“) de lege lata nevyplýva, že to nevyhnutne musí byť iba jedna zo sporových strán v konaní na súde, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný, hoci ním spravidla bude práve tento procesný subjekt. V okolnostiach danej veci nosné dôvody neúspechu veriteľa (postupníka) a tým aj úspechu dlžníka (spotrebiteľa) spočívali v absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení spotrebiteľskej pohľadávky žalovanou (postupiteľom), pre nedodržanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom v hre bol stále nárok zo spotrebiteľského úveru uzavretého medzi žalovanou a žalobcami. V takomto prípade určenie zodpovednou žalovanú za porušenie povinnosti ustanovenej osobitnými predpismi v súvislosti s nárokom žalobcov na primerané finančné zadosťučinenie neodporuje zneniu zákonnej dikcie podľa § 3 ods. 5 ostatná veta zákona č. 250/2007 Z. z.“.

32. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že v danom spore je žalovaný ako postupník zo zmluvy o postúpení pohľadávky neplatnej pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., zodpovedný za porušenie spotrebiteľského práva v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., nakoľko rovnako ako pôvodný veriteľ - postupca, zodpovedá za porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.

33. Na podporu daného záveru, s ktorým sa stotožnil, dovolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR (ďalej len „ústavný súd“) z 25. februára 2021 sp. zn. II. ÚS 97/2021, v ktorom sa stotožnil s právnymi závermi súdu, ktorý priznal žalobcovi (spotrebiteľovi) finančné zadosťučinenie (§ 3 ods. 5

zákona č. 250/2007 Z. z.) vo vzťahu k veriteľovi (postupníkovi), hoci tento namieta, že nie je pasívne vecne legítimovaný v spore. Dovolací súd poukazuje aj na totožné zodpovedanie právnej otázky v rozsudku najvyššieho súdu z 30. marca 2023 sp. zn. 7Cdo/237/2021 a na rozsudok z 25. mája 2022 sp. zn. 3Cdo/31/2020, v ktorom uviedol, že „[e]urokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadost'učinenie podľa ... § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej).“

34. Z uvedeného vyplýva, že námietka nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm.

a) CSP neobstojí, pretože odvolací súd sa pri rozhodovaní od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu neodklonil.

35. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovaného vyplývajúce z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

36. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v plnom rozsahu.

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.